Kiscsehi - önkormányzati tulajdonú területek

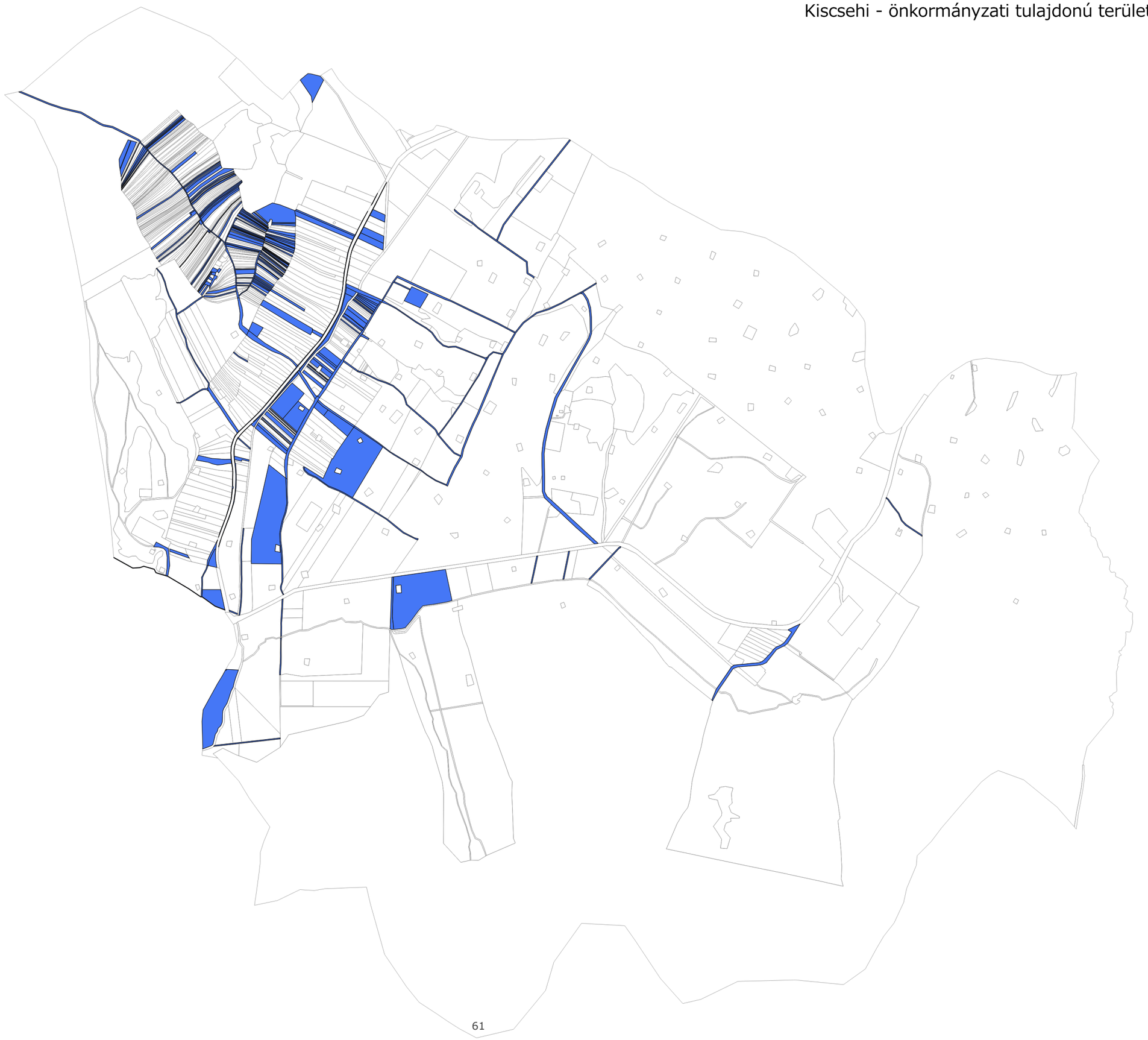

2.9. Az épített környezet és az építészeti örökség vizsgálata

Az építmények vizsgálata – beépítési jellemzők, településkarakter, helyi sajátosságok: utcakép, térarány, jellegzetes épülettípusok

Kiscsehi

Kiscsehi belterülete egy egységbe tömörülve helyezkedik el, mely belterületi részen a lakó funkciójú beépítések dominálnak. A beépítések csoportosulása jellemző Budafa-puszta településrészen, mely külterületi elhelyezkedésű. Itt is zömében lakó funkció jellemző a vadászkastély mellett.

Kiscsehi megközelítése Lispeszentadorján és Szentmargitfalva felől is biztosított. E településközi összekötő út Kiscsehi főutcája, melynek észak felőli szakasza a Baross Gábor út, déli szakasza a Deák Ferenc út. A beépítések javarésze e főutca mentén alakult ki, mely a Szentadorjáni-patak völgyét követi. A patak a főutca nyomvonalához nagyon közel folyik, mely szerkezeti jellemző már a történeti térképeken is megfigyelhető volt. Ezen okból kifolyólag a főutca beépítése szinte csak a nyugati oldalon alakult ki, csak néhány rövid szakaszon került beépítésre a keleti oldal is, így alapvetően egyoldali beépítés jellemző. Az utcák egyoldali beépítése sajátos hangulatot kölcsönöz a településnek, mivel a legtöbb ingatlan közvetlen rálátással bír a patakvölgyre, illetve az utcakép is nagyarányú zöldfelülettel jelenik meg.

A pataktól keletre a főutcával közel párhuzamosan alakult ki új lakóutca, mely domináns beépítése az utca keleti oldalán helyezkedik el a patakvölgy területét kihagyva. Ezen mellékutca két nyugat-keleti irányú kis utcával csatlakozik a főutcához, ezek közül csak a délebbi elhelyezkedésű Dózsa György út mentén található beépítés.

Az utcák mentén több helyen találhatók beépítetlen ingatlanok. A meglévő beépítések egységes utcaképet nem alakítanak ki, változatosak, az építésükkor jellemző stílusjegyeket hordozzák. Néhány új építés felfedezhető, illetve részleges felújítások történnek. Az épülettömegek tengelye az utcával merőlegesen jelenik meg zömében eltérő mértékű előkert megtartásával. Az épületek homlokzatai egységes térfalakat sehol nem képeznek, a homlokzatok színvilágában a natur színek dominálnak. A színhasználat esetenként harsány, csoportosulva tapasztalható ez a Petőfi utcában.

A tetőformák változatosak, döntő többségben nyeregtetők, sátortetők jellemzők, melyek esetenként, illetve a melléképületekkel egybeépülve bonyolultabb formákat is képeznek. A tetőhéjazatok nem mutatnak egységes képet.

beépítések, utcakép a Baross Gábor út mentén

A Deák Ferenc utca beépítési jellemzői a korábbiakhoz hasonlók.

beépítések, utcakép a Deák út mentén

helyi védett világháborús emlékmű és harangláb a Baross és Deák utak csatlakozásánál

A főutcával párhuzamosan futó mellékutcákban szintén a lakó funkciójú beépítések dominálnak, melyekhez kapcsolódóan itt is megjelennek a gazdasági melléképületek. A mellékutcák szűkebb keresztmetszetűek, a beépítés sűrűbb hatást kelt esetenként.

az önkormányzat épülete és annak környezete a Petőfi utcában

utcaképek, beépítések a Rákóczi és a Petőfi utcákból

A belterülettől különálló településrészt alkot Budafa-puszta, ahol a Zichy vadászkastély és a Budafai arborétum is fellelhető. A kastély 1926-ban épült, ma vadászházként működik, helyi védelem alatt áll.

a Zichy vadászkastély

A vadászház környezetében lakóépületek találhatók meg további beépítésként, melyekhez gazdasági funkciójú melléképületek is kapcsolódnak. Az utcaszakasz, mely mellett a beépítések kialakultak dimbes-dombos, kanyargós, ezen adottsághoz igazodva kerültek elhelyezésre az épületek is alapvetően nagy előkertekkel. A beépítések további jellemzői a korábban leírtakhoz hasonló, de arányaiba véve rendezettebb érzetet kelt e településrész, és a kastély környezetében több igényesen felújított épületegyüttes található meg. Domináns a fa alkalmazásának szerepe ezen épületek anyaghasználatában.

beépítések a kastélyhoz közel

az első zalai olajkutató-fúrás emléktáblája-Budafai arborétum területén

Az épített környezet értékei

régészeti értékek

A településen nyilvántartott régészeti lelőhely nem található.

műemlék, műemlék együttes

A településen műemlék, műemlék együttes nem található.

helyi védett építészeti örökség

A település a helyi védett építészeti örökségét a településképi rendeletben állapítja meg. A védelem alatt álló értékek listája a rendeletek mellékletét képezi. E melléklet a következő helyi védett építészeti értékeket tartalmazza:

A közigazgatási területen lévő helyi védelemben részesülő építmények:

1. Harangláb
2. Zichy-vadászkastély,
3. Világháborús emlékmű
4. Az első zalai olajkutató-fúrás emléktáblája-Budafai arborétum területén.

2.10. Környezeti állapot jellemz□k

Kiscsehi község Zala vármegyében, a Letenyei járásban, Letenyétől észak-keleti irányban mintegy 12 kilométer távolságban található település.

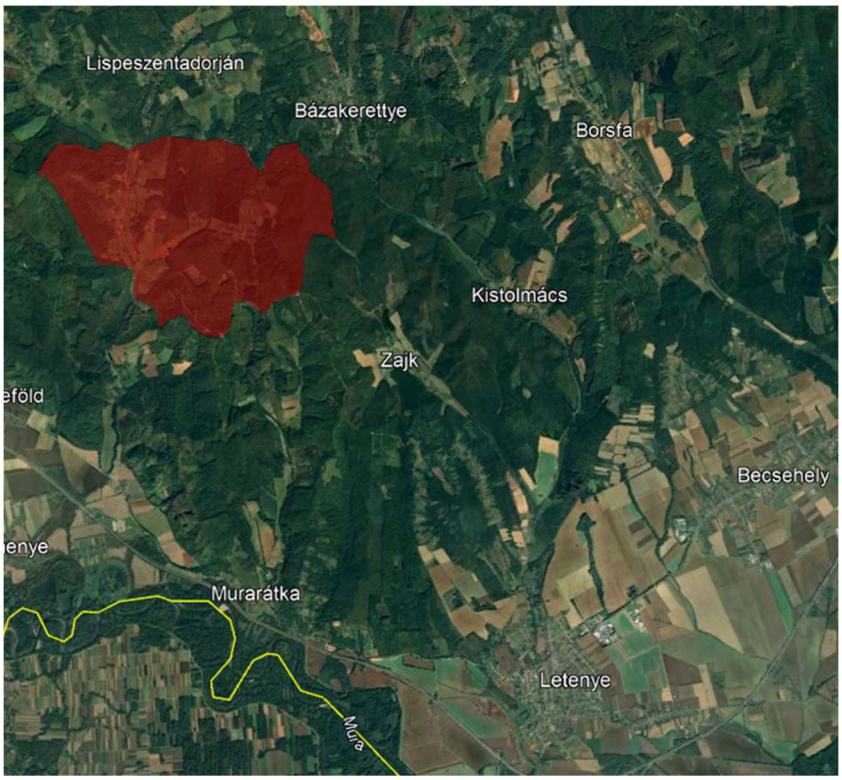

1. ábra A település elhelyezkedése (GoogleEarth)

A település közigazgatási területe a Zalai-dombság területén, az Egerszeg-Letenyei-dombság kistájon helyezkedik el.

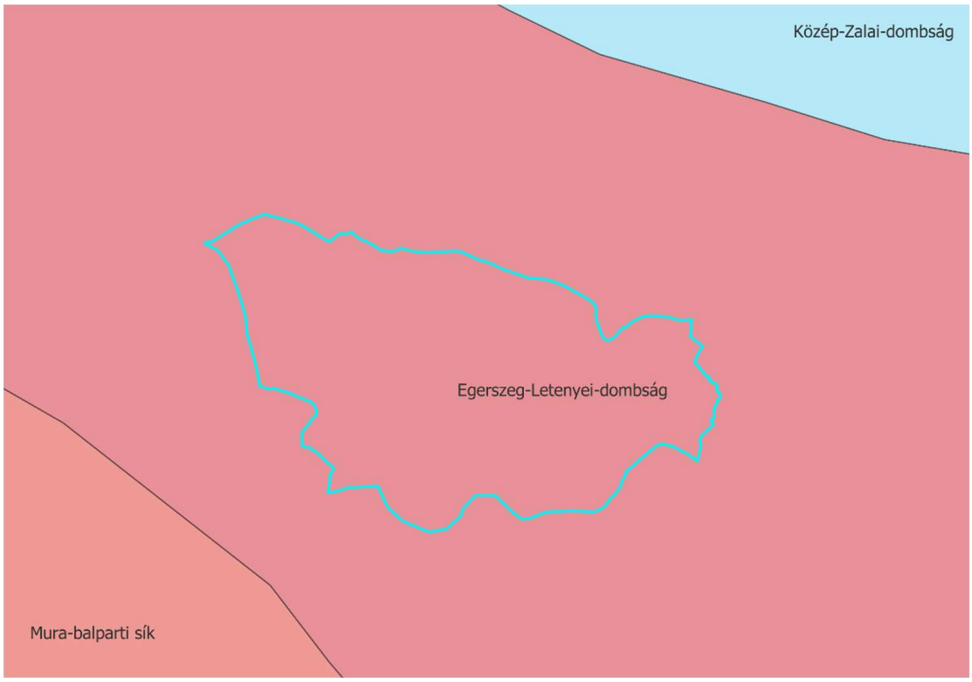

2. ábra A település elhelyezkedése

Domborzat

A Válicka és a Principális-völgy között, a Felső-Zalától a Muráig nyúló, kettős osztatú eróziós dombsági terület. É-i, keskenyebb részének felszínalaktani jellegét a szabályos É-D-i irányú tagoltság; a jellegzetes meridionális völgyhálózat (Baki-Válicka, Szévíz, Principális) és a köztes kiemelt lapos tetejű keskeny (2-4 km) hátak (Söjtöri-hát, Zalaszentmihályihát) haránt irányú szabálytalan feldaraboltsága határozza meg.

Az Alsó-Válicka-Mura közti területen - a szoros értelemben vett Letenyei-dombságon - megváltozik az eróziós dombság felszínalaktani képe. Itt a terület jelentős ópleisztocén felboltozódása következtében az É-D-i irányú szerkezeti vonalakat másoló völgyek között erősen tagolt dombsorok alakultak ki, amelyeket szigetszerűen kiemelkedő aszimmetrikus dombhátak és dombtetők jellemeznek.

A tájrész függőleges tagoltságának mértékét kifejező átlagos relatív relief az egész Zalai-dombvidéken a legnagyobb.

3. ábra A település domborzata

Földtan, talaj

Az aljzatot tektonikailag erősen igénybevett, Dél-alpi–dinári fáciesrokonságot mutató képződmények alkotják a több ezer m vastagságú kainozoos fedő alatt. A neogén medenceüledékek paleozoos és mezozoos kőzetekből felépülő aljzata általában nagy mélységben található. A Közép-dunántúli szerkezeti egység takarós felépítésű, melyben felül (és É felé) található a dél-alpi rokonságú, nagyon kisfokú (anchizonális) vagy egyáltalán nem metamorf Dél-Karavankai–Juliai–Savinjai egység, míg alul (és D felé) a dinári rokonságú, anchi- és epizonális átalakultságú Dél-Zalai–Kalniki (illetve Medvednicai) egység. A takarós szerkezet kialakulása a kréta közepére tehető. Az egységes kifejlődésű felső-kréta tengeri üledék a takaróképződés után képződött poszttektonikus üledék. A Magyar paleogén medence üledékei utólagos, erős szerkezeti mozgások révén gyúródhattak a Közép-dunántúli-zónába, utalva annak folytatódó tektonikai aktivitására.

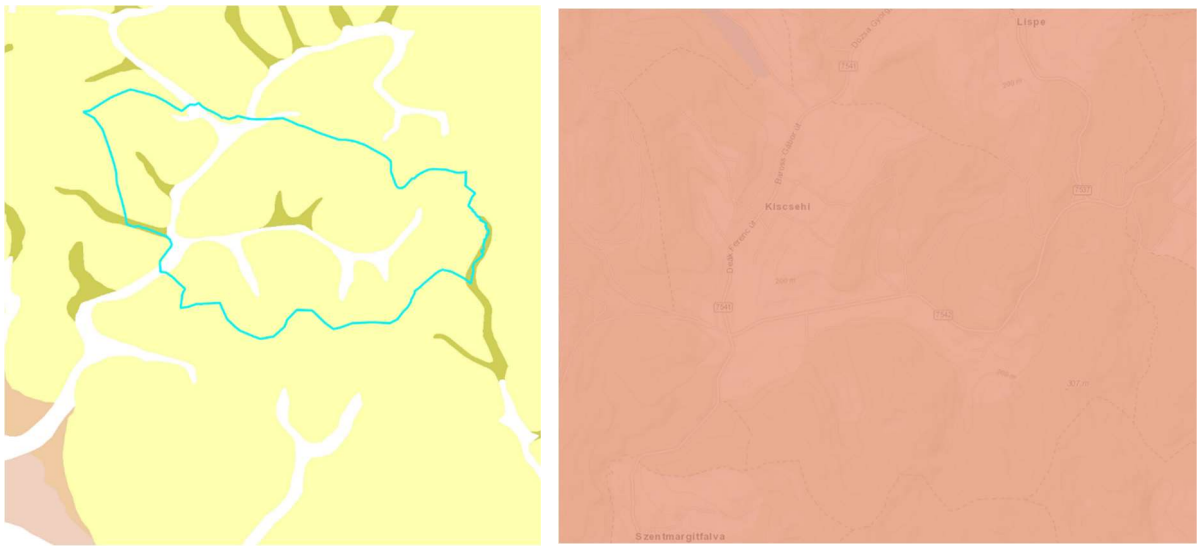

4. ábra A térség földtani és talajtani térképe

A település területén jellemzően Felső-pannóniai homok (Tihanyi Formáció) (tPa2h) lelhető fel.
A települések területére elsősorban a barna erdőtalajok (pszeudoglejes) talajok jellemzők.

A bányászati tevékenység (és vezetéken történő szállítás) potenciálisan környezetet veszélyeztető tevékenységnek minősíthető. Az elmúlt években egy környezeti kárenyhítésre került sor talajszennyezés vonatkozásában.

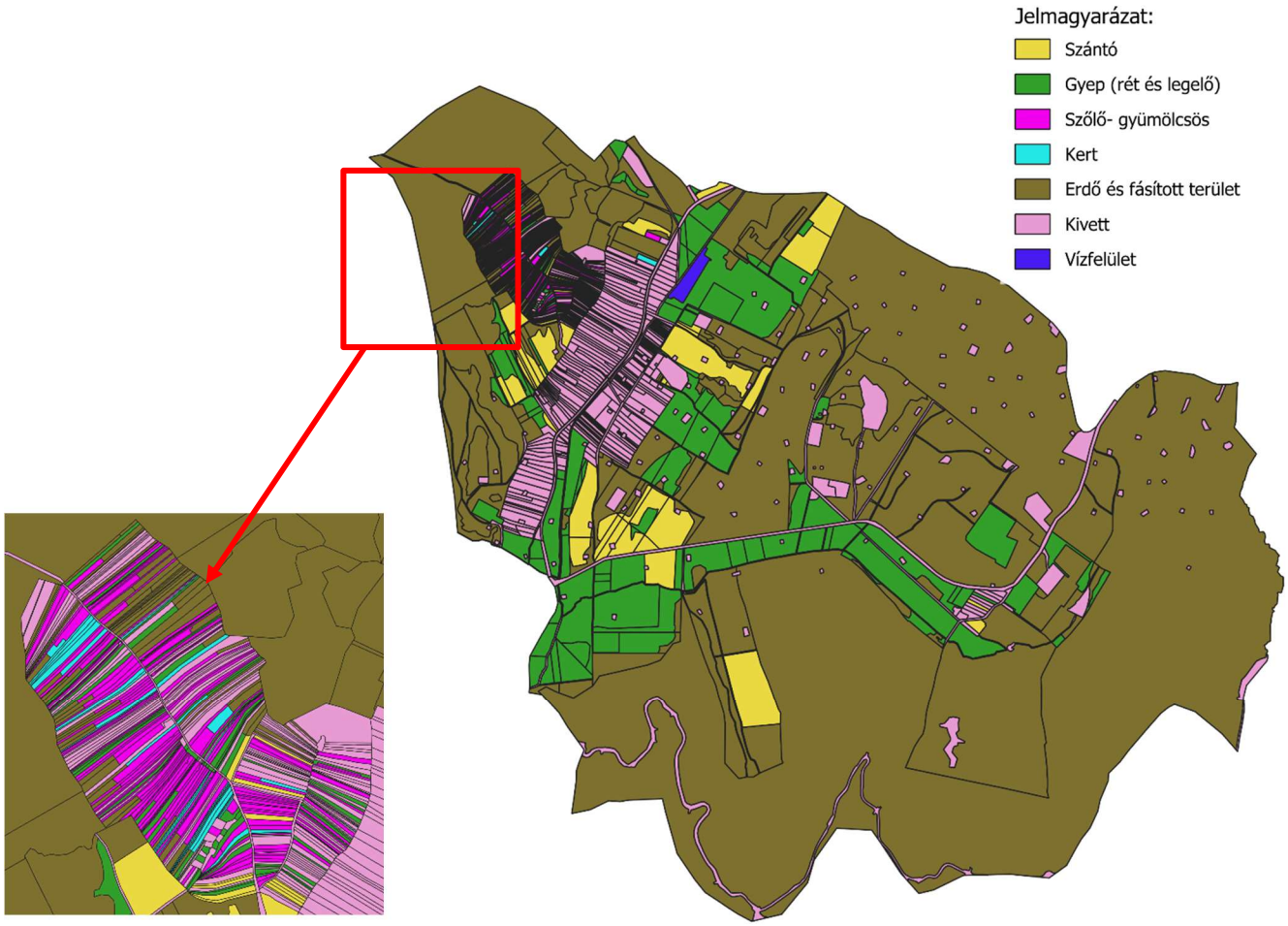

5. ábra Területhasználatok a településeken

2. Éghajlat, vízrajz, vízvédelem

Mérsékelten hűvös-mérsékelten nedves éghajlatú.

Az évi napfénytartam 1920-1960 óra. A táj a nyári évnegyedben 750-760, télen 190 óra napsütést élvez. A hőmérséklet évi átlaga 9,4-9,8 °C körüli. A nyári félév átlaga 15,8 °C körüli.

Évente 184-187 nap körüli a 10 °C középhőmérsékletet meghaladó napok száma.

A csapadék évi összege 700 mm körüli. A téli félévben átlagosan 35-40 hótakarós nap a valószínű. Az átlagos maximális hóvastagság 18-22 cm. Az ariditási index 0,94-0,98.

Az uralkodó szélirány É-i és D-i, az átlagos szélsebesség 2,5 m/s körüli.

Felszíni víz:

A települést érintő felszíni víztestek:

- Szentadorjáni-patak
- Budafapusztai-patak
- Maróci-patak
- Zajki-patak
- Újmalom-patak
- Budafapusztai tározók
- Kiscsehi tározó
- Zajki és Maróci tározók (részben)

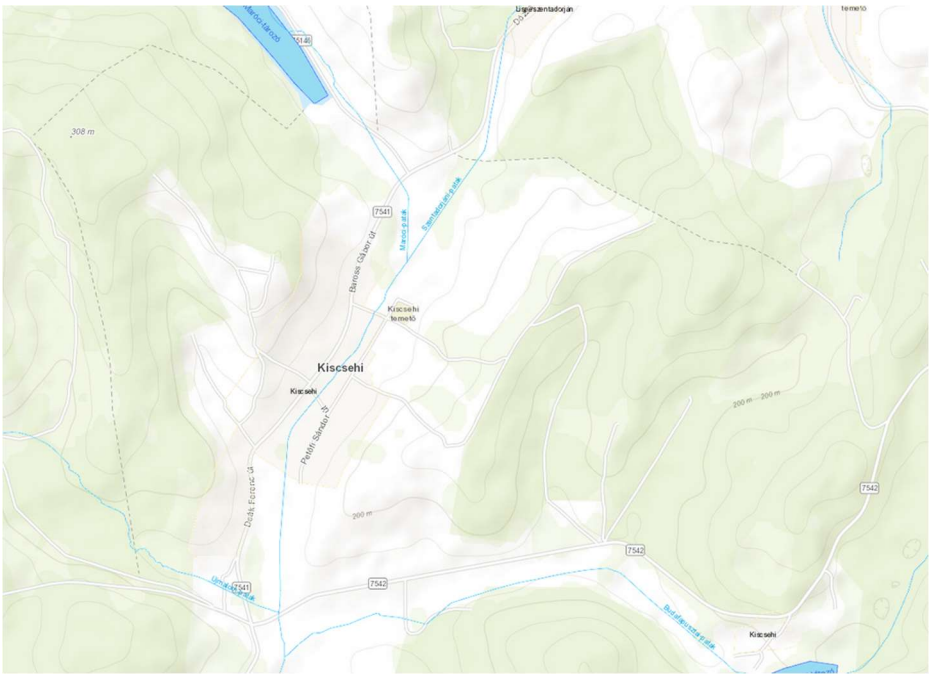

6. ábra A település felszíni vizei

Felszín alatti víz:

Összefüggő „talajvízben" szegény, a szintje a völgyekben is 4-6 m között áll. Mennyisége nem számottevő. Minőségileg főleg kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos jellegű. É-on elég kemény.